

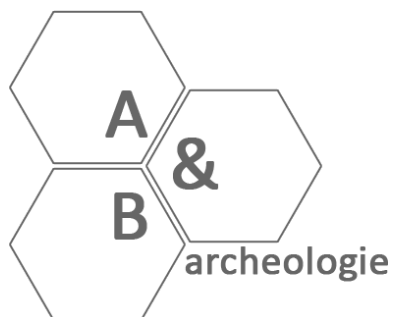
2023.206

Nota Oedelem Beekstraat 116

Programma van Maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

24-1-2024



1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden aan de Beekstraat 116 te Oedelem (deelgemeente van Beernem, provincie West-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen meer dan 3000m² bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog. De archeologienota¹ bestond enkel uit een bureauonderzoek. In het programma van maatregelen was opgenomen dat een landschappelijk booronderzoek, en indien nodig een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek, en een proefsleuvenonderzoek dienden uitgevoerd te worden in een uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit verder vooronderzoek beschreven.

In eerste instantie werden landschappelijke boringen uitgevoerd op het terrein. Dit onderzoek werd uitgevoerd op dinsdag 16 januari 2024. In totaal werden 8 boringen uitgevoerd, verspreid over het volledige terrein. Hierbij werd algemeen een A-C profiel geregistreerd. Plaatselijk werden daarnaast verstoorde zones en een mogelijke gracht aangeboord. Er werden echter geen indicaties aangetroffen voor een mogelijke *in situ* bewaring van steentijd artefactensites waardoor een verder archeologisch booronderzoek niet zinvol werd geacht. Gezien over het grootste deel van het plangebied wel een gunstig bewaarde C-horizont werd vastgesteld, diende het proefsleuvenonderzoek zoals voorzien uitgevoerd te worden over het volledige plangebied. Sites met grondsporen kunnen immers bewaard zijn op dit niveau, waarvan de top zich situeert op een diepte van ca. 50 à 65cm onder het huidige maaiveldniveau.

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op donderdag 18 januari 2024. Het sleuvenplan zoals opgenomen in het programma van maatregelen kon tijdens het onderzoek grotendeels gevolgd worden. Enkel de zuidelijke sleuf in de westelijke advieszone werd ietwat ingekort om een buffer met de bestaande weg en werkende leidingen ten noorden ervan te kunnen garanderen. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht.

De onderzoekbare zone had een oppervlakte van ca. 6.250m². Hiervan werd ca. 704m² (11,3%) onderzocht door middel van proefsleuven en kijkvensters. De vooropgestelde dekingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald. Desalniettemin kon een goede inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel van het plangebied.

De landschappelijke boringen tonen aan dat er binnen het plangebied geen bodemhorizonten aanwezig zijn die indicatief zijn voor de mogelijke *in situ* bewaring van steentijd artefactensites. Over het grootste deel van het terrein werd een Ap-C bodemopbouw vastgesteld, waarbij de C-horizont voorkwam op een diepte van ca. 50 à 65cm onder het huidige maaiveldniveau. In dit niveau kunnen eventueel archeologische sporen voorkomen. Mogelijk werd reeds een archeologisch spoor

¹ Acke, Bracke, Fonteyn 2023a; 2023b.

aangeboord ter hoogte van BP1, in het zuidoosten van de westelijke deelzone. Het zou kunnen gaan om een gracht. Het proefsleuvenonderzoek zal hierin meer inzicht verschaffen. Verder werden in het centrale en noordoostelijke deel van de westelijke deelzone enkele verstoorde zones aangeboord. Het proefsleuvenonderzoek dient meer inzicht te verschaffen in de omvang en afbakening van deze verstoring.

Het proefsleuvenonderzoek toonde aan dat er binnen het plangebied enkele archeologische sporen aanwezig zijn. Het gaat hierbij voornamelijk om (sub)recente grachten. Enkele sporen lijken verder terug te gaan in de tijd. Zo werden in het oostelijke deel van het plangebied enkele grachten en een grote kuil aangesneden die op basis van het aangetroffen vondstmateriaal in de tweede helft van de 12^{de} tot 13^{de} eeuw gedateerd konden worden. Mogelijk zijn ze te relateren aan een bewoningssite die zich verder ten oosten van het plangebied bevindt. Er werden immers geen duidelijke bewoningssporen aangetroffen binnen het huidige plangebied. De relatief grote hoeveelheid aardewerk, waaronder nog enkele relatief grote fragmenten, lijkt er echter wel op te wijzen dat er in de directe omgeving een bewoningssite uit deze periode aanwezig moet zijn geweest. Ten zuidoosten van het plangebied werd eerder bovendien reeds laat- en postmiddeleeuws vondstmateriaal aangetroffen bij veldkartering. Ook een greppel en paalkuil in het noordwestelijke deel van het terrein lijken ietwat verder terug te gaan in de tijd, maar gezien geen vondstmateriaal werd teruggevonden, blijft de datering van deze sporen onzeker. Ze lijken ook niet tot een grote spoorcluster te behoren. Tot slot werden enkele muurresten aangesneden die op basis van de overeenkomsten met de historische kaarten wellicht aan de 19^{de}-eeuwse bebouwing gerelateerd kunnen worden.

Hoewel tijdens het proefsleuvenonderzoek enkele archeologisch sporen werden gedocumenteerd, kan gesteld worden dat er binnen het plangebied geen bewoningssite aanwezig is. De aangetroffen sporen langs de oostelijke zijde van het plangebied behoren mogelijk tot een erf dat zich verder ten oosten van het plangebied bevindt. De ongedateerde paalkuil en greppel in het noordwestelijke deel van het terrein lijken eerder geïsoleerd voor te komen. De overige sporen behoren tot een recenter verleden en kennen een beperkt archeologisch belang. Het vooronderzoek kon een goed beeld werpen op het archeologisch verleden van het terrein. De kenniswinst is dan ook bereikt. **Er dient geen verder archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden.**